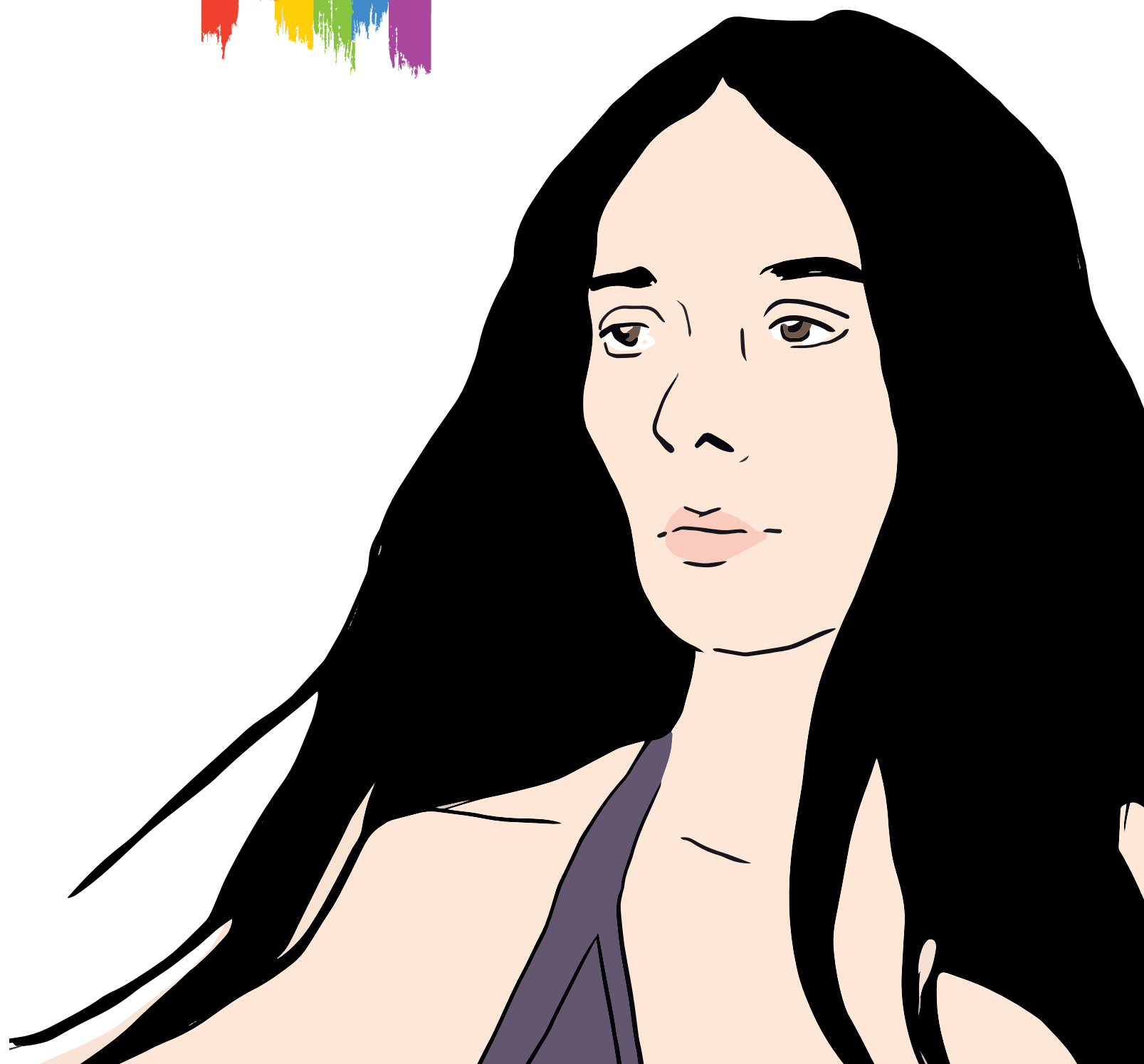

אתה חברה שלי
יש לך ראש של בחורה
ואתה בחורה בחורה
כמו שהילד המתוק ההוא
אמר לי בהערכה
את בחור בחורה
או להפך בחורה בחור
כי מהתחלה
מפחיתים בערך נשים
מה אפשר לעשות
אבל הראש המסובב שלך
עושה אותך לגור עם בחורה
היא אולי בחורה בחור באמת
אבל אתם לא מדברים על זה
מנהלים חיים ממסדים
"כמו שצריך"
דומים לכל החיים האחרים
אבל ריקים לגמרי
רק כלפי חוץ
בלי תכנים שאין
שאיין
כי המהיות שלכם אחרות
והן שותקות ומשתקות
ומצנצרות

מתוך "אתה חברה שלי"

יונה וולך

יונה וולך (1944-1985) היתה מהמשוררות המשפיעות ביותר בשירה העברית, שהביאה איתה תפנית במסורת השירה הנשית הישראלית.

היא ניהלה מערכות יחסים הן עם גברים והן עם נשים, דבר שהתבטא באופן ניכר גם בשירה, בהם היא ניסחה תחושות ורגשות באופנים שלהט"ב (ובמיוחד נשים ביסקסואליות) מזדהות איתם ושואבות מהם השראה עד היום - עוד לפני שהיה קול ציבורי לקהילה הלהט"בית ואפילו עוד לפני שהיתה קהילה מגובשת. בכך, כששירה עוררו סערות בציבור, היא פתחה צוהר לעיסוק במיניות מסוג אחר, גמיש, נועז ופתוח יותר.

כבר מגיל שמונה החלה להביע עניין בכתיבה והחלה לפרסם שירים עוד לפני גיל עשרים. וולך היתה בין המשוררים הבולטים בשנות ה-60 שהובילו מעבר לשפה מדוברת ויומיומית בשירה. שירתה מתאפיינת בעצמה רגשית גדולה, כמו גם בנשיות ובמיניות. לצד השיטה הספרותית החדשנית שלה, שירה החשופים עוררו אי-נוחות רבה בקרב הציבור, ובראשם השיר "תפילין" - שבעקבותיו סגנית שר החינוך יצאה בקריאות גנאי קשות כלפי וולך, והסתיים הקשר המיוחד שלה עם המשוררת זלדה.

רומי אברג'יל

רומי אברג'יל התפרסמה לראשונה בהיותה בת 14 בתור נערה טרנסית צעירה, יחד עם אמה, בכתבה בתכנית "הצינור". תוך זמן קצר הצטרפו לחשבון האינסטגרם שלה עשרות אלפי עוקבים, היא זכתה בתחרות מלכת היופי של הדרום ואף היתה הטרנסית הראשונה לככב בתכנית בערוץ הילדים.

בראיונות רבים סיפרה אברג'יל, כי ידעה מגיל מאד קטן על היותה בת, על הקשיים שלה בבית-הספר, על ההצלחה בעולם המדיה לצד הקושי והיחס המשפיל מהציבור וכן על תהליך ההתאמה המגדרית הרפואי שהיא עוברת.

באמצעות הסיפור המיוחד שלה, אברג'יל סוללת עוד נתיב בדרך לקהילה הטרנסית, ובייחוד לנערות טרנסיות, מול משפחותיהן ומול הציבור הרחב - ובכך מקדמת סובלנות כלפי הקהילה הלהט"בית כולה.

בראיון למאקו סיפרה:

"ככל שהזמן עובר יש הרבה יותר חשיפה לטרנסג'נדרים בקולנוע ובטלוויזיה, וככל שהשנים מתקדמות אנשים מבינים יותר ומקבלים יותר. דרך הנוכחות שלי בתוכנית ילדים הדור הבא נחשף לעולם הזה ואולי הם יגדלו להיות בני אדם יותר סובלניים. בטווח הרחוק תהיה לזה השפעה מאוד טובה."

רחל אלגבסי

רחל אלגבסי ופאביולה בוהדנה היו זוג במשך שנים. הן גידלו יחד את ג'ולי, בתן המשותפת, אותה ילדה רחל בשותפות הורית עם גבר שתפקד גם הוא כאביה של ג'ולי. כך, לילדה היו שלושה הורים.

כשג'ולי היתה בת שלוש, מתה אחת מהאמהות שלה, פאביולה, בעת בעת מילוי תפקידה כסוהרת בשריפה הגדולה בכרמל (2010).

עם זאת, סירב משרד הבטחון לשלם עבור ג'ולי תמלוגים להם זכאים ילדי נספים, בטענה שאינה ילדה לאם שנספתה כיוון שהיא לא זו שילדה אותה.

ב-2013 זכתה רחל אלגבסי בערעור שהגישה על החלטת משרד הבטחון, במסגרתו הכיר בית המשפט בכך שהיו לג'ולי שלושה הורים. בנוסף, עם זכייתה היא יצרה תקדים משפטי עבור מקרים עתידיים דומים, לפיו גם ילדים שאינם ביולוגיים יהיו זכאים לזכויות ולקצבאות עקב פטירת הורה.

עם נצחונה המרגש, מסרה אלגבסי:

"האשה שאני אמורה לחלוק אתה את השמחה הזאת איננה. אני כל היום מלווה בחיוך עם דמעות. הצדק נעשה. אני שמחה מאוד שבית משפט היה ער ופתוח למקום הזה, לסוג האחר של המשפחה. משרד הביטחון התעקש וטעה לאורך כל הדרך. אם יש עוד כמו ג'ולי במדינה, אני שמחה שפתחנו להם דלתות. אני מקווה שלא יהיו עוד כמו ג'ולי, אבל אם כן, לכחות לא יעברו את מה שאני עברתי."

יניב ויצמן

בשנת 2004 הקים יניב ויצמן את "איגי - ארגון נוער גאה", לאחר שביקר בארגון דומה בסן-פרנסיסקו כמדריך בקבוצות נוער של "האגודה למען הלהט"ב". בתחילת דרכו של הארגון, קמו התנגדויות רבות לפעילותו - הורים שאיימו בתביעות, רשויות מקומיות שהובילו לסגירת פעילויות - אך לאורך השנים התמיכה בארגון הלכה וגדלה, גם מצד גורמים ממסדיים.

ויצמן שימש כמנכ"ל הארגון במהלך חמש השנים הראשונות שלו, לאחריו עבר להיות יושב-ראש העמותה, תפקיד בו הוא מכהן עד היום. בנוסף, ב-2008 הוא נבחר למועצת עיריית תל-אביב יפו ומשמש כיום כיועץ ראש העיר לענייני להט"ב.

ארגון "איגי" מפעיל כיום על בסיס שבועי עשרות קבוצות נוער, בכל רחבי הארץ, שמקיימות מרחב בטוח ונעים עבור כל גווי הקהילה הלהט"בית. במבט לאחור, ברור כיום כי הקמת הארגון היתה צעד היסטורי משמעותי לקהילה הלהט"בית כולה, ובייחוד לנוער הגאה שהיה זקוק כל-כך למרחבים משלו.

סילביה ריברה

סילביה ריברה (1951-2002) היתה אקטיביסטית טרנסית וביסקסואלית, ממייסדות "חזית השחרור ההומו-לסבית" וארגון "סטאר" שהמתקד בסיוע לנוער ולנשים טרנסיות מחוסרות דיור. היא גדלה כילדה יתומה אצל סבתה עד גיל 11, אז החלה לחיות ברחוב והצטרפה לקהילה של מלכות דראג, עקב חוסר הקבלה של זהותה הנשית מצד סבתה.

לצד פעילותה בתנועת הפנתרים השחורים (ארגון רדיקלי לזכויות שחורים בארה"ב), ריברה לקחה חלק במהומות סטונוול של שנת 1969, בהן התנגדו להט"ב לאלימות הקשה והשגרתית של המשטרה כלפי חברי הקהילה בבר ה"סטונוול אין" בניו-יורק. המהומות היו נקודת הזינוק למצעדי הגאווה שהחלו שנה לאחר מכן ובמהרה נפוצו בכל רחבי העולם.

בהמשך חייה, לצד מאבק כלכלי ונפשי קשה, ריברה פעלה למען המוחלשות ביותר בקהילה הלהט"בית (נוער קווירי, טרנסיות, אנשים שאינן לבנות, מחוסרי דיור, אסירות), ועד למותה קראה לשמירה על המורשת ההיסטורית של טרנסג'נדרים כמי שעמדו בחזית התנועה הלהט"בית.

